
Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій
Кафедра журналістики та філології

Ministry of Education of Ukraine
Sumy State University
Faculty of Foreign Philology
and Social Communications
Department of Journalism and Philology

XII

ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СВІТОВІ ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

ДВАНАДЦЯТА МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

JOURNALISM EDUCATION IN UKRINE: WORLD-PROFESSIONAL STANDARDS

THE XIIth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE

Суми, 8–9 червня 2016
Sumy, 8–9 June 2016

ІНТЕРПРОФЕСІЙНІ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ОБШИРИ ЛІКАРЯ КЕСАРЯ БІЛИЛОВСЬКОГО

Людмила Яременко,
старший викладач СумДУ

Ольга Федорченко,
студентка I курсу Медінституту СумДУ, ЛС-510

У статті розглянуті деякі аспекти культурно-мистецької діяльності лікаря Кесаря Білиловського на рубежі XIX – XX ст., зокрема як видавця альманаху «Складка»; його медико-санітарні нариси у розвитку медичної допомоги на теренах Росії та України й пропаганді гігієни, здорового способу життя.

Ключові слова: К. Білиловський, медико-санітарні нариси, упорядник-видавець «Складки».

INTERPROFESSIONAL CULTURAL AND ARTISTIC EXPANSES DOCTOR'S KESAR BILULOVSKIY

Ludmila Yaremenko,
senior lecturer, Sumy State University

Olga Fedorchenko,
1st year student Medical institute Sumy State University, LS-510

In the article considered some aspects of cultural and artistic activities doctor's Kesar Bilulovskiy at the turn of XIX – XX century, in particular, as the publisher of the almanac "Skkladka"; his medical and sanitary essays in the development of health care on the territory Russia and Ukraine and hygiene promotion, healthy lifestyles.

Keywords: K. Bilulovskiy, medical and sanitary essays, compiler and publisher of the almanac "Skkladka".

23 січня 2015 р. при вході в сільську раду у с. Вознесенському (колишній Стопівці), що в Золотоніському районі на Полтавщині, з'явилась пам'ятна дошка, яка засвідчила, що саме тут 156 років тому народився відомий український поет, перекладач, лікар та громадський діяч Кесар Білиловський (4.03.1859 – 28.05.1938). Цей пам'ятний знак був підготовлений зусиллями В. Макаренка, засл. вчителя України, який викладає в місцевій школі, – *...Так і птах душі Білиловського повернувся додому із відстані у 156 років, жити у пам'яті своїх земляків.*

Білиловський Кесар Олександрович – лікар, громадський діяч, поет, перекладач, видавець. Відомий під псевдонімами – Цезарко, Іван Кадило, Ольгин, Цезарь Білило. У літературознавчий обіг це ім'я було повернене у 80-их роках XX ст. радянським дослідником його творчості П. Дегтярьовим (м. Сімферополь). Літературно-критичні праці науковця містять чисельні факти життя та творчості поета, перекладача, включають широкий краєзнавчий доробок (зокрема про роботу К. Білиловського у Криму), ґрунтовний аналіз програмних творів, але, безумовно, несуть «відбиток» радянської епохи [1].

У 2000-их роках на сторінках «Київської старовини» були опубліковані «Спогади Кесаря Білиловського», підготовлені до друку І. Заславським з коментарями С. Захаркіна [2]. І в межах шкільної програми – довідка-презентація про видавця альманаху «Складка» для школярів [3].

Отже, мета нашої роботи – дослідити деякі аспекти інтерпрофесійної діяльності доктора К. Білиловського.

Майбутній лікар і культурно-громадський діяч отримав від свого батька, сільського фельдшера, дороговказ у професію та незвичне ім'я Кесар, що, за однією із версій, символізує схильність людини до безперервного руху, переміни місць, – і це зумовило його складний життєвий шлях з частими мандрівками та переїздами за відрядженнями Медичного департаменту.

Офіційну довідку про лікаря К. Білиловського знаходимо у В. Кубійовича в «Енциклопедії українознавства», який так презентує цю людину: *«Білиловський (псевдонім Цезар Білило) Кесарій (1859–1934) лікар на Слобожанщині й письменник; друкувався в коломийській «Ниві», в «Світанку» й «Зорі». 1887 й 1892 видав у Харкові й Петербурзі два томи альманаху «Складка». Перекладав на українську мову німецьких поетів, на німецьку мову – Шевченка»* [4, с.129].

С. Єфремов в «Історії українського письменства» лише кількома рядками характеризує роль професійного лікаря в іпостасі поета і перекладача в літературному процесі пошевченківської доби: *«З інших наших письменників, що належать своєю діяльністю до 70-х років, згадаємо тут ще кілька заслужених імен ... Цезар Білиловський та Володимир Масляк – поети не без іскри таланту, але вона не розгорілась ясніше...»* [5, с.494].

Отже, про *«іскру таланту»*: Кесар Білиловський після Полтавської гімназії, самостійно здобував освіту медика за кордоном, слухаючи лекції на медичному факультеті Дерптського університету, пізніше Лейпцизького, Віденського університетів. І в той же час цілеспрямовано знайомився із європейською культурою, пам'ятками старовини, зібраннями Дрезденської картинної галереї, заробляючи собі на прожиття репетиторством і журналістикою (протягом всього життя поєднував медицину з роботою в місцевих виданнях).

Визначальною для студента і перекладача-початківця була зустріч із німецьким поетом і перекладачем українських народних пісень Ф. Боденштедтом, який підтримав прагнення молодого людини до творчості. Літературний дебют К. Білиловського відбувся у 1876 р. в одній із місцевих газет Лейпцига перекладом німецькою мовою вірша Т. Г. Шевченка «Нащо мені чорні брови» під псевдонімом *«Білило Цезар»*. У цей же час перші твори молодого поета, припускають дослідники, почали друкуватися в Коломиї, часописах «Нива» та «Весна» (друкарні М. Білоуса). Цей факт знайшов підтвердження на початку 2000-их рр. у монографії М. Васильчука (науковець, краєзнавець з Коломиї): *«Серед галицьких і буковинських письменників – Данило Млака (псевдонім С. Воробкевича), В. Масляк, Д. Вінцовський – зустрічаємо й К. Білиловського. Виходець з тодішньої Київської губернії, К. Білиловський залишив помітний слід у літературі, його творчість не втратила цінності й нині. ... На 1878 р. припав вихід у Коломиї двох окремих видань К. Білиловського: побачив світ у друкарні М. Білоуса його переклад – «Дзвон. Песнь Фридриха Шільера в перекладі», а також мелодрама К. Білиловського «Катерина»* [6, с.35-36]. Сам автор, напевне, вважав їх учнівськими, тому і не згадував про них пізніше.

У Відні студент-медик зближується з академічним студентським товариством «Січ», що мало свій друкований орган – «Слов'янський альманах»; в якому К. Білиловський також публікує свої поетичні спроби. Найбільш плідною у становленні поета й перекладача була співпраця у літературно-науковому і громадсько-політичному журналі «Світ», фактичним редактором якого був І. Франко. Останній через І. Белея читав і редагував вірші початківця, зокрема поезію «Сон». Можна припустити, що І. Франко також побачив у юнакові «іскру таланту» – і до антології «Акорди», яку упорядковував з нагоди річниці від смерті Т. Шевченка, вніс і три вірші К. Білиловського, серед яких і хрестоматійний «Дайте-бо жить!»: *«В чарах кохання моє дівування/ Хочу я вільно як пташка прожить: / Вільне ко-*

ханья і вільне обрання, /Серденьку воля, як хоче любить» [7, с.149]. Таким чином складалося українське культурно-мистецьке середовище поета, що здобував у той час освіту медика. А досконале володіння німецькою мовою, захоплення поезією А. Шлегеля формувало його проєвропейські художні смаки.

1879–83 рр. були важливими у пошуках подальшого шляху – і в політиці, науці, медицині, журналістиці. У червні 1881 р. прибув до Відня, де вступив в соціал-революційний гурток і до українофільської революційної партії. Як дослідник К. Білиловський обробив і узагальнив свої етнографічні та соціологічні спостереження попередніх років, видав кілька статей, зокрема з медичних проблем.

Восьмирічне навчання за кордоном закінчилося у серпні 1883 р. Кесар успішно складає екзамен у Йенському університеті і блискуче захищає дисертацію на звання доктора медицини й хірургії. З великими надіями повертається на Батьківщину, більше року працює безкоштовно в Полтавській земській лікарні в очікуванні посади, тимчасово у Харкові, – і, не дочекавшись, змушений їхати за призначенням у далекий Сибір – городовим лікарем м. Петропавловська (нині Казахстан).

Шість років сумлінної праці, ентузіазм, щире бажання допомагати людям, неабиякі зусилля лікаря Білиловського, щоб міська лікарня дійсно стала осередком медицини, культури й просвітництва. В той же час розгортається його журналістський хист: виступає з матеріалами у прогресивних регіональних часописах «Сибирская газета» і «Сибирский вестник»; організовує аматорський драматичний гурток, у такий спосіб інтерпрофесійне спілкування набуває все нових рис.

У 1887 р. в м. Томську був виданий гостро публіцистичний, різноманітний за тематикою «Медико-статистичний і санітарний нарис міста Петропавловськ». У ньому Кесар Олександрович виступає проти нелюдського, злиденного життя простолюду, непереможної антисанітарії, яка поглинула місто, проституції та алкоголізму [8]; намагається подолати байдужість влади, збурило громадську думку. Окремо подає історію створення міської лікарні: «Петропавловська міська лікарня заснована в 1882 році завдяки зусиллям місцевого повітового лікаря - старожила, який був тоді міським головою» (доктор Кабанов закінчив Казанський університет, приїхав з Ішима в 70-і рр. XIX ст.), її опис – «Лікарня розташована на східній околиці міста, на ґрунті з чорнозему і пісковика. Будинок, в якому розташована лікарня, дерев'яний, одноповерховий, на кам'яному фундаменті з мезоніом. Лікарню оточує з трьох сторін величезний сад (береза, осика, тополя, сосна), єдиний у місті. Місце знаходження і чистота повітря біля лікарні не залишають бажати нічого кращого ... Кількість ліжок – 10, що недостатньо для такого міста. Плата стягується 40 копійок на добу ... » і т.д.

Важливе місце у науково-публіцистичному доробку казахського періоду займає медико-етнографічний нарис «Женщина инородцев Сибири», який був надрукований у 1894 р. Розробляючи тему нашого дослідження, ми знайшли репринт лише перших 14-и сторінок роботи К. Білиловського, де подається вступ та історіографія проблеми. Дослідник наголошує на необхідності вивчення цього краю з медико-етнографічних позицій. На початку роботи зазначає: «Прежде чем перейти к рассмотрению быта и положения, занимаемого женщиною среди инородцев Сибири, я считаю необходимым, хотя бы в общих штрихах познакомить читателей с характером инородцев вообще, с их особенностями, качествами и чувством нравственности. Это необходимо для некоторого уяснения того положения, которое занимает среди них прекрасный пол». Слід зазначити, що обидві частини дослідження є глибокими, автор зібрав багато легенд, дум, героїчних оповідей, і робить висновок, що у казахських сім'ях жінка користується повагою і авторитетом.

Завершував свою службу у Північному Казахстані (1891р.) лікар Білиловський завідувачем холерного лазарету, розгорнутого у старій фортеці м. Омська, боровся з епідемією холери.

У 1892 – 1898 рр. лікар, поет і журналіст, жив у м. Петербурзі, працював штатним лікарем у медичному департаменті, став членом української громади у північній столиці. За короткий час Кесар Олександрович відновив співпрацю з галицькими часописами, зокрема з газетою «Зоря», перерване листування з І. Франком, став обмінюватися кореспонденцією з корифеями української культури М. Кропивницьким, М. Лисенком, Д. Яворницьким, М. Старицьким, І. Нечуєм-Левицьким, П. Мирним, Я. Щоголевім, В. Самійленком. У російській столиці він знайомиться з В. Короленком, І. Анненським, А. Майковим, М. Михайловським; художником М. Мікешиним (приятелем Т. Шевченка) і видатним живописцем І. Рєпіним – розширює свої культурно-мистецькі обрії як українські, так і російські.

Став одним із фундаторів «Товариства імені Шевченка в Петербурзі», одним із організаторів шевченківських вечорів. Така культурницька активність К. Білиловського «привернула увагу» можновладців, і його вислали зі столиці до м. Митава (нині м. Єлгава, Латвія) помічником лікаря-інспектора.

У 1896–1897 рр. К. Білиловський продовжив справу свого старшого товариша та однопумця В. С. Александрова (до речі також фахового лікаря, що обіймав посаду дивізійного лікаря у м. Полтаві) і власним коштом видав дві книги альманаху «Складка» – у Харкові в 1896 р. першу, і в 1897 р. в Петербурзі – другу. У них чи не вперше на теренах Росії були опубліковані поезії та твори багатьох українських письменників з різних куточків імперії, серед них І. Франко, В. Самійленко (його драма «Маруся Чурайвна»), Б. Грінченко, Я. Щоголев, П. Грабовський, М. Вороний, В. Щурат; оповідання Г. Барвінок, Л. Старицької, поезії Л. Українки, проза Д. Мордовця, І. Нечуя-Левицького, А. Кримського; спогади самого К. Білиловського та його переклади з німецької; фантастична комедія «Вій» (за М. Гоголем) М. Кропивницького, етнографічні записки.

Це був сміливий, якщо не ризикований крок свідомого патріота-українця і громадянина. Жорстокі цензурні утиски українського слова, кропітка робота з отримання дозволів на друк, пошук «високих» заступників, збирання рукописів – все це вимагало самопожертви й наполегливої праці. На той час самому видавцеві був заборонений в'їзд на територію імперії. (Західна Україна, де жив І. Франко та інші автори, на той час входила до складу Австро-Угорщини). Слід підкреслити, що вихід «Складок» став помітним культурним явищем, викликав резонанс у колах російської інтелігенції, спричинив велику кількість рецензій – схвальних і критичних. Отже, «іскра таланту» й організаторські здібності, активна громадянська позиція професійного лікаря, а не видавця, значно розширили обрії його українсько-російського оточення.

Петербурзький період діяльності К. Білиловського відзначений у першу чергу активною науковою діяльністю, інтрапрофесійним спілкуванням, розвитком мови медичної галузі. Тут він при Воєнно-медичній академії у 1895 р. захистив другу дисертацію вже російською мовою на звання доктора медицини на тему «К вопросу об антропологическом типе преступника». Отже, були реалізовані і наукові, і мистецькі потенції Кесаря Олександровича.

Повністю виправдовуючи своє ім'я, у 1907 р. лікар Білиловський здобуває посаду помічника інспектора з медицини Олонецької губернії (м. Петрозаводськ, Карелія), чин статського радника (Пам'ятна книга Олонецької губернії 1907 р.). На новому місці роботи свої лікарські обов'язки він вже традиційно поєднує з журналістською діяльністю – редагує неофіційну частину газети «Олонецкие губернские ведомости». *«Багато в цих «Відомостях» написано було мною під «Б.», «Ольгин», «Ів. Кадило», а провідні статті – без підпису»* [2, с.130], зокрема ціла низка статей з образотворчого мистецтва.

Серед таких публікацій, на нашу думку, слід виокремити нарис «В гостях у Репина», в якому Кесар Олександрович розповідає про свої відвідини «Пенат» у 1909 р. (№ 99 від 8 жовтня). У нарисі відчувається сформований авторський стиль – докладність, ретельно виписані подробиці, деталі, велика повага до маестро живопису – «...Открыв ворота, вы вкатываетесь в длинную аллею, которая ведет к самой даче, выстроенной в красивом своеобразном стиле. На одной двери надпись: «И. Е. Репин принимает исключительно по средам не ранее 3 час.» На другой: «Вытирать ноги, снимать галоши»... посредине комнаты мне бросилась стоячая бамбуковая рама, а на ней на сером картоне чернилами написанное большими печатными буквами объявление: Самопомощь - Снимите пальто, галоши / сами! / Открывайте дверь в столовую / сами! / Бейте весело крича в / Там-там!!! сами! К рамке подвешен на красном шелковом шнуре с кистью металлический позолоченный там-там и большая колотушка. Удары ею по там-таму дают гулкие серебрянные звуки» [9].

Слід підкреслити, що творчі люди, нарисовець і художник, своє звичайне спілкування спрямовують на активне перетворення навколишнього світу, не дають «душі лінуватися» – «... я смело занял внизу в зале место лектора. Экспромтом, без подготовки, застигнутый врасплох, я повел беседу с аудиторией о нашем маленьком, чудном органе, при посредстве которого мы любуемся на бесконечные красоты природы, на синеву небес, на лазурь моря, на изумруд полей, на восход и закат солнца, на очаровательную луну, на мерцание звезд, о том органе, который прежде всего чарует нашу душу и делает сердце наше влюбленным. Говорил о строении глаза, о гигиене его, о некоторых болезнях его, сопряженных с небрежным отношением к нему. Затем говорил в этом же роде и о зубах. Аудитория осталась чрезвычайно довольна, особенно гостеприимные хозяева» [Там само]. Отже, Кесар Михайлович говорив про складні медичні поняття образно, дохідливо.

Досліджуючи інтерпрофесійні комунікації К. Білиловського, ми виявили факт, що просвітницька діяльність лікаря у Петрозаводську залишила по собі слід у пам'яті місцевих жителів через 100 років поспіль – у сучасному інтернет-виданні «Республіка» (Карелія) на початку 2016 р. читаємо: «Петрозаводское общество распространения образования было создано 105 лет назад. / 23 сентября (10 сентября по ст.ст.) 1909 года состоялась первая публичная лекция общества в Петрозаводске. I далі «Публичные лекции были доступны всем желающим, способным заплатить 20-30 копеек за вход. Места в первом ряду оценивались в 50 копеек, гимназисты (на лекции пускали только старшеклассников) платили 10 копеек. Желающие могли приобрести абонементы на цикл лекций. / Первую лекцию прочитал помощник губернского врачебного инспектора Кесарь Александрович Белиловский. Ее название «Что такое преступник» отражало сферу научных интересов медика-лектора, защитившего диссертацию на эту тему» [10]. Цей виступ був початком важливої просвітницької справи, порушував гостру соціальну проблему. Організатори намагалися привернути увагу різних верств населення: по місту завчасно були розклеєні афіші з програмою лекції.

Доктор Білиловський, звертаючись до слухачів, наголошував, що злочинцями не народжуються, під впливом спадковості, а стають через соціально-економічні негаразди, невлаштованість у житті. А ще наслідування злочинних дій – це як виклик суспільству, пиятика, відсутність сімейного виховання, душевні хвороби. Отже, лікар не тільки просвіщав, а й виявляв свою громадянську позицію.

1910 р. К. Білиловський знову використовує свій досвід боротьби з епідеміями (в Криму – спалах холери), був призначений лікарем-інспектором Таврійської губернії. Координуючи роботу по боротьбі з епідемією, особливу увагу звертає на місто-курорт Ялту. Цю перлину «біля бірюзового моря» поглинула антисанітарія,

накрили епідемії холери і віспи, червеного тифу (навіть цар на тиф захворів). Лікар і науковець намагається змінити хід подій – друкує гостро соціальний нарис «Ялта» (1912 р.), підсумкову працю «Краткий очерк холерной эпидемии в Таврической губернии в 1910 году», де викриває бездіяльність можновладців, проблему питної води в регіоні.

Протиепідемічними справами лікар Білиловський займався до 1914 р. на посаді головного лікаря Феодосійського карантину – центральної контрольно-санітарної установи на Чорному морі, «через яку щороку пропускалися десятки тисяч богомольців-мусульман, що подорожували у «святі місця» [1, с. 75], тут же організував шпиталь, де надавав медичну допомогу і військовим, і населенню.

Незгасимий інтерес вченого, бажання довести справу до кінця призвело до відкриття ним цілющого джерела, яке здобуло назву «Кафа» (мінеральна вода «Нарзан Кримський»). Під керівництвом Кесаря Олександровича до 1915 р. велися роботи з обладнання каптажу й водопроводу.

Завжди відповідальним і принциповим він був і пізніше на всіх посадах; як висококласний лікар-офтальмолог вів постійну практику. Тому закономірним є те, що останні роки своєї активної фахової діяльності був саме лікарем-окулістом. У «Спогадах» читаємо: «... *І от я у Персії. Перебуваю спеціалістом-окулістом при Совсоцстрахкасі у Решті. ... І таки пишу, все пишу – віршую. Практика є. Приходять до мене хворі на очі і здалека: з Тавриза, Ардебіля, Астари, Кизвіна, Іспані і навіть з Тегерана*» [2, с. 131].

У 1932 р. повернувся на батьківщину, жив у Сімферополі, займався журналістикою (газета «Червоний Крим»), готував до друку свої вірші, переклади. Але задумане здійснити не довелося – 28.05. 1938 р. на вісімдесятому році життя К. Білиловського не стало.

Отже, ми зробили огляд знайдених нами матеріалів та статей про діяльність Кесаря Олександровича Білиловського, лікаря-практика, науковця, організатора карантинної служби на теренах Росії та України, видавця. Проаналізували репринти окремих розділів його медико-санітарних, портретних нарисів. Зосередили нашу увагу лише на двох аспектах інтерпрофесійної діяльності – фаховій (науковця і практика) та видавця альманаху «Складка». Як лікар і громадсько-політичний культурний діяч реалізував себе у цих іпостасях; поєднував фахову роботу з журналістською, редагував неофіційні частини багатьох губернських «Ведомостей», займався також поетичною та перекладацькою діяльністю (теми для інших досліджень). Шлях доктора Білиловського у медицині є прикладом для наслідування сучасних студентів-медиків.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дегтярьов П. Кесар Білиловський // Письменники Радянської України: Літ-крит. нариси. – Вип. 13 / Упоряд. М. І. Петросюк. – К.: Рад. письменник, 1987. – С. 38–112; Дегтярьов П. Залюблений в красу рідного слова / П. Дегтярьов // Білиловський К. О. В чарах кохання: Вибрані поезії. – К., 1981. – С. 3–24.
2. Заславський І. Спогади Кесаря Білиловського / І. Заславський, С. Захаркін // Київська старовина. – 2000. – №1, 2, 3. – С. 188–145.
3. Білиловський Кесар // Українська література у портретах і довідках. – К., 2000. – С. 25–26.
4. Енциклопедія українознавства. Словникова частина. Головний ред. проф. д-р В. Кубійович. – Вид-во «Молоде Життя», 1955. – 350с.
5. Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. – К.: «Феміна», 1995. – 688с.
6. Васильчук М. М. Українська видавнича справа в Коломні (др.. половина XIX–XX ст.) / М. М. Васильчук. – Коломия: Вік; Вільний голос, 2003. – 240с.

7. Акорди: Антологія української лірики від смерті Шевченка / Упоряд. І. Франко; Іл. Ю. Панькевича; [Післямова і прим. М. Льницького]. – Репринт. вид. з додат. – К. : Веселка, 2005. – 350 с.

8. Шестериков В. Свет милосердия в казахской степи. – Режим доступу: <http://elib.nklibrary.kz/Shesterikov/statiy/svet.html>.

9. Белиловский Ц. А. В гостях у Репина. – Режим доступу: <http://ristikivi.spb.ru/docs/kuokkala-penaty-1.html>

10. Петрозаводское общество распространения образования... – Режим доступу: <http://rk.karelia.ru/social/petrozavodskoe-obshhestvo-rasprostraneniya-obrazovaniya-bylo-sozdano-105-let-nazad/>

ХУДОЖНЯ АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ‘КОХАННЯ У ТВОРАХ ЮРІЯ ВИННИЧУКА

Ольга Садовнікова,

к. пед. н., доцент СумДУ

Марія Лагута,

студентка 3 курсу СумДУ, ЖТ-31

Розглянуто мовно-семантичні асоціації як засіб художньої актуалізації концепту ‘кохання’ у творах Юрія Винничука.

Ключові слова: емоційна концептосфера, концепт ‘кохання’, мовно-семантичні асоціації.

ART ACTUALIZATION OF THE CONCEPT OF LOVE IN THE LITERATURE OF YURI VYNNYCHUK

Olga Sadovnikova,

associate professor, Sumy State University

Maria Laguta,

3rd year student, ЖТ-31

Considered linguistic and semantic associations as a means of mainstreaming the concept of ‘love’ in the artistic literature of Yuri Vynnychuk.

Key words: emotional conceptual, the concept of ‘love’, linguistic and semantic association.

Юрія Винничука і його тексти називають «великим курйозом у нинішній українській літературі» [2]. Його іменують еротоманом, фантастом, «батьком» чорного гумору, містифікатором і скандалістом. Закономірно, що оригінальність художнього методу викликає інтерес в окремих науковців. М. Рябченко, наприклад, аналізує концепт маски в авторських містифікаціях Винничука [4]. Прийоми комічного у творах Винничука розглядає Р. Семків [5]. Г. Матвієнко називає Винничука «письменником-постмодерністом, який намагається іронічно, у перверсивно-бурлескній манері помірковувати над тим, що сучасна людина підкорена не розуму, не лінійному судженню, а афектам, вона не здатна контролювати свої почуття і живе у міфологізованому світі, фантазмах, далеких від реальності, бо тільки там, у химерному світі ілюзій, може знайти те, чого їй катастрофічно бракує у світі дійсності» [3, с. 102-103].

Особливе місце, за нашими спостереженнями, у творах Винничука належить питанню, що стосується людських взаємин і лежить в площині емоційної концеп-